

Emisja głosu

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2025/2026
Wydział	Wydział Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	logopedia ogólna i kliniczna
Dyscyplina wiodąca	nauki medyczne
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Logopedii i Emisji Głosu UW Centrum Logopedyczne IPS UW ul. Karowa 20, 00-927 Warszawa
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. Natalia Siudzińska, prof. UW
Koordynator przedmiotu	dr hab. Natalia Siudzińska, prof. UW n.siudzinska@uw.edu.pl dr Kamila Potocka, k.potocka@uw.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	dr Beata Ciecierska-Zajdel, b.ciecierska-z@uw.edu.pl mgr Joanna Wyszzyńska, j.wyszynska4@uw.edu.pl
Prowadzący zajęcia	dr Beata Ciecierska-Zajdel, mgr Joanna Wyszzyńska

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

2. INFORMACJE PODSTAWOWE				
Rok i semestr studiów	Rok I, semestr zimowy		Liczba punktów ECTS	3.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS	
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim				
wykład (W)				
seminarium (S)				

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

ćwiczenia (C)	30	1
e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	45	2

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Ukształtowanie prawidłowych mechanizmów tworzenia dźwięku poprzez ćwiczenia fizyczne, relaksacyjne, oddechowe oraz fonacyjne, w oparciu o wiedzę z zakresu funkcjonowania narządu głosu.
C2	Rozpoznawanie nieprawidłowości oddechowych, fonacyjnych i rezonacyjnych występujących w procesie emisji głosu.
C3	Zapoznanie ze sposobami korygowania nieprawidłowości oddechowych, fonacyjnych i rezonacyjnych występujących w procesie emisji głosu.

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	procesy fizjologiczne i patologiczne zachodzące w narządzie głosu oraz zasady i sposoby autokorekty nieprawidłowych nawyków oddechowych, fonacyjnych, rezonacyjnych i artykulacyjnych; (L1.W.08)
W2	technikę wykonywania indywidualnych i grupowych ćwiczeń oddechowych, fonacyjnych, rezonacyjnych i artykulacyjnych oraz wskazania i przeciwwskazania do wykonywania wymienionych ćwiczeń. (L1.W.08)

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu emisji głosu do oceny głosu oraz programowania i prowadzenia postępowania profilaktycznego oraz podstawowego postępowania korekcyjnego; (L1.U.02)
U2	samodzielnie zdobywać informacje dotyczące emisji głosu i rozwijać umiejętności z zakresu pracy nad głosem korzystając z różnych źródeł wiedzy. (L1.U.04)

Kompetencje społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	świadomego postrzegania złożoności problemów związanych z funkcjonowaniem głosu jako nośnika komunikacji werbalnej; (L1.K.03)
K2	odpowiedzialnego podejmowania działań promujących wiedzę, postawy i zachowania sprzyjające kształtowaniu prawidłowej emisji głosu u dzieci i młodzieży oraz zachowaniu sprawności w zakresie skutecznego posługiwania się głosem u osób dorosłych i starszych. (L1.K.04)

5. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
ćwiczenia	1.Budowa i funkcjonowanie aparatu głosowego, oddechowego i artykulacyjnego.	W1, W2 U1, U2

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

	2.Uwarunkowania prawidłowej emisji głosu. 3.Rozpoznawanie nieprawidłowości zachodzących podczas procesu tworzenia głosu. 4.Ćwiczeń relaksacyjnych przygotowujących ciało do pracy głosem. 5.Usprawnianie grup mięśni istotnych z punktu widzenia emisji głosu. 6.Korekta postawy. 8.Ćwiczenia oddechowe. •ustalenie właściwego, przeponowo-żebrowego toru oddechowego. •praca nad koordynacją oddechowo-fonacyjną 9.Ustalanie średnicy dźwięku. 10.Wypracowanie miękkiego ataku dźwięku. 11.Optymalne wykorzystywanie rezonansu toru głosowego 12.Wzbogacanie plastyczności głosu: umiejętność panowania nad tempem, wysokością, dynamiką, rytmem i intonacją. 13.Etapy i metody pracy nad głosem. 14.Głos jako narzędzie pracy. Brzmienie głosu oraz elementy mowy ciała istotne w pracy zawodowej oraz podczas występów publicznych. 15.Zasady bezpiecznego posługiwania się głosem podczas pracy zawodowej.	K1, K2
--	--	--------

6. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Kazanecka E., Wrońska A., Szkiełkowska A., Skarżyński H., 2004, Zastosowanie Metody Akcentów do rehabilitacji głosu mówionego i śpiewanego, Audiofonologia, nr 26, s. 81-84
2. Kowalewska E., Walencik-Topiło A., 2015, Metodyka diagnozy i terapii głosu, w: Metodologia badań logopedycznych z perspektywy teorii i praktyki, red. Milewski S., Kaczorowska-Bray K., Gdańsk, s. 270-285
3. Kurowska-Janecka A., 2016, Napięcia narządu artykulacyjnego a proces tworzenia głosu, [w:], Kształcenie wokalne, red. B. Tarasiewicz, Zielona Góra, s. 53-61
4. Marciniak-Firadza R., 2018, Współpraca logopedy z laryngologiem i foniatrą w procesie rehabilitacji zaburzeń głosu i mowy, Logopaedica Lodziensia, nr 2, s.107-117
5. Mirecka U., 2018, Relaksacja, [w:] Metody terapii logopedycznej, red. A. Domagała, U. Mirecka, Lublin, UMCS
6. Olszewski, J., Nowosielska-Grygiel, J., 2017, Nowe metody diagnostyczne oceny czynności głosu dla potrzeb foniatri i logopedy, Logopaedica Lodziensia, nr, s. 91-99
7. Otorynolaryngologia kliniczna, 2015, red. K. Niemczyk, Warszawa: Medipage, r. 8, Choroby krtani, r. 11, Zaburzenia głosu i mowy, r. 16, Rehabilitacja w otorynolaryngologii
8. Rehabilitacja zawodowych zaburzeń głosu, 2011, red. M. Śliwińska- Kowalska, E. Niebudek-Bogusz, Łódź, PIMP
9. Sambor B., Jakowczuk M., 2016, Psychofizyczne uwarunkowania zaburzeń fonacji u osób zawodowo posługujących się głosem, w: Logopedia artystyczna, red: B. Kamińska, S. Milewski, Gdańsk, Harmonia Universalis, s. 323-345
10. Szkiełkowska A., Kazanecka E., 2011, Emisja głosu. Wskazówki metodyczne, Warszawa
11. Walencik-Topiło A., 2016, Dobór materiału lingwistycznego oraz zasady prowadzenia ćwiczeń w terapii głosu, [w:], Kształcenie wokalne, red. B. Tarasiewicz, Zielona Góra, s. 367-377
12. Wysocka M., 2013, Metody terapii czynnościowych zaburzeń głosu, Logopedia t. 42, s. 193-202
13. Wysocka M., 2015, Postępowanie logopedyczne w przypadku osób z czynnościowymi zaburzeniami głosu, [w:] Logopedia. Standardy postępowania logopedycznego, red. S. Grabias i. in., Lublin, s. 603-626
14. Wysocka M., Skoczylas A., Szkiełkowska A., Mularczyk M., 2008, Standard postępowania logopedycznego w przypadku zaburzeń głosu, Logopedia t.37, s. 243-254

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

15. Zalesska-Kręcicka M., Kręcicki T., Wierzbicka E., 2004, Głos i jego zaburzenia. Zagadnienia higieny i emisji głosu, Wrocław, Akademia Muzyczna we Wrocławiu
16. Zarys foniatrii klinicznej, 2019, red. A. Pruszevicz, A. Obrębowski, Poznań: Uniwersytet Medyczny w Poznaniu, r. 2, 8, 22

Uzupełniająca

1. Ciecierska- Zajdel B., 2020, Trening głosu, Warszawa, Edgard
2. Dimon T., 2018, Anatomy of the Voice. An Illustrated Guide for Singers, Vocal Coaches and Speech Therapists, Berkeley, NAB
3. Emisja głosu nauczyciela. 2006, red. M. Przybysz- Piwko, Warszawa, CODN
4. Esling J.H, Moisk S.R., Benner A., Crevier-Buchman L., 2022, Voice Quality. The Laryngeal Articulator Model, Cambridge, Cambridge University Press
5. Jeżowska I., 2016, Kultura fizyczna w służbie techniki wokalne. Czy metoda wyzwolenia głosu poprzez ruch może być skuteczna w nauce śpiewu?, [w:], Kształcenie wokalne, red. B. Tarasiewicz, Zielona Góra, s. 63-73
6. Kamińska B., 2012., Diagnostyka w logopedii artystycznej, w: Diagnostyka logopedyczna. Podręcznik akademicki, red. E. Czaplewska, S. Milewski, Sopot, s. 481-508
7. Kamińska B., 2015, Standard postępowania logopedycznego w logopedii artystycznej, w: Logopedia. Standardy postępowania logopedycznego, red. S. Grabias, J. Panasiuk, T. Woźniak, Lublin, Wydawnictwo UMCS
8. Kisiel M., 2012, Emisja i higiena głosu w pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela, Dąbrowa Górnicza
9. Kreiman J, Sidtis D., 2013, Foundation of Voice Studies. An Interdisciplinary Approach to Voice Production and Perception, Wiley-Blackwell
10. Linklater K., 2012, Uwolnij swój głos, Kraków, PWST
11. Logopedia artystyczna, 2016, red. B. Kamińska, S. Milewski, Gdańsk, Harmonia Universalis
12. Prozodia. Przyswajanie, badanie, zaburzenia, terapia, 2020, red. M. Wysocka, B. Kamińska, S. Milewski, Gdańsk, Harmonia Universalis
13. Plusajska-Otto A., 2017, Podręcznik pracy głosem. Ćwiczenia i wskazówki dla osób występujących publicznie, Łódź, Wyd. UŁ
14. Sataloff R., (2017), Professional Voice. The Science and Art of Clinical Care, wyd. 4, San Diego: Plural Publishing
15. Tarasiewicz B., 2003, Mówię i śpiewam świadomie. Podręcznik do nauki emisji głosu. Kraków, Universitas
16. Toczyska B., 2007, Głośno i wyraźnie. 9 lekcji dobrego mówienia, Gdańsk, GWP
17. Toczyska B., 2016, Zaczynaj od samogłoski. Samogłoska w logopedii artystycznej, Harmonia Universalis, Gdańsk

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
W1, W2, U1, U2	Ocena umiejętności wykonywania ćwiczeń oddechowych, fonacyjnych, rezonacyjnych, artykulacyjnych.	Poprawne wykonywanie przedstawionych ćwiczeń oddechowych, fonacyjnych, rezonacyjnych artykulacyjnych
W1, W2, K1, K2	Ustne zaliczenie dotyczące wybranego aspektu pracy nad emisją głosu.	Omówienie wybranego aspektu pracy nad emisją głosu - poprawne merytorycznie, głosowo i artykulacyjnie
U1, U2, K1, K2	Poprowadzenie z grupą kilku ćwiczeń z zakresu emisji głosu.	Prawidłowy dobór ćwiczeń, właściwe ich zaprezentowanie

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

		grupie, korygowanie wykonania.
--	--	--------------------------------

8. INFORMACJE DODATKOWE

(tu należy zamieścić informacje istotne z punktu widzenia nauczyciela niezawarte w pozostałej części sylabusu, w szczególności w oparciu o regulacje wynikające z § 26 ust. 1 i 2, § 27 ust. 3 oraz § 28 ust. 1 Regulaminu Studiów wskazanie liczby terminów zaliczeń przedmiotu, w tym zaliczeń dopuszczających do egzaminu, oraz np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)

Dopuszczalne są po dwie nieobecności w semestrze .

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach

Załącznik nr 4B do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich